

ZUZANNA GINCZANKA

Rozbrat z przedwiośniem

ZUZANNA GINCZANKA

Rozbrat z przedwiośnią

I

Przedwiośnia o smukłych biodrach,
życia marcowe znaki —
biorę dziś z wami rozbrat¹
w pion wiosny odtrysłem makiem;
oto jest dzień przydrożny
jak wiecha na bramach karczem:
na przerąb słowem jak nożem
siedemnastu zrzekam się marców.

Wy dwuznaczne pory-wielokropki,
w których sekret w tajemnicę urasta,
(szły na spacer dziewczątka-pieszczołki
cudze życie kraść z okien za miastem)
niedomówione pory-myślniki,
bajki bladych, skrytych sheherezad
(zamyślały się zbyt często dziewczynki,
rozmarzały się w słodycz i w bezwład),
pory-kropki i pory-średniki
i ty jedna — nagły wykrzyknik
(przyszło imię w krew mi przeniknąć
w serce wkląć się ostrym zastrzykiem)
rytm wystukał wam turkot i tupot
dźwięcznych pustot i śpiewnych głupot:
bo dwukropki nic nie oznaczają,
jeśli po nich nie ma tłumaczeń.
Myśl napinam: biceps dwugłowy
i odtrącam was w nagły odrzut
dość niejasnych, łzawych i bżowych,
dosyć przeczuć, wyczuć i odczuć.

Przedwiośnia o smukłych biodrach,
życia marcowe znaki
biorę dziś z wami rozbrat
w pion wiosny odtrysłem makiem.

Wiosna, Młodość,
Dorośłość, Kobieta

II

Coś już było...
gdzieś... pod...
(ziemia skryta
pod trotuarem)
tylko jeszcze kamień jak młot

Woda, Wiosna

¹rozbrat — niezgoda, niezgodność, rozbieżność, rozejście się. [przypis edytorski]

mały strumyk sobą przywalił —
kamień odwał,
głaz zwal,
z innym chwycić się wspólnot obrończych;
byłam — dał,
byłeś — dał,
środkiem miedza i potok złączeń.
Nurt rwie się,
jak to nurt —
na złamanie karku szumi:
łąkom — w poprzek,
drzewom — w bunt,
w zalecaną śmierci i w umizg,
zawsze wprost,
nigdy w skos,
a raz w górę,
a raz w głąb —
tamy w szczapę, w złup, w ścios,
— Waligóra,
Wyrwidąb.
Wyrwidąb, Waligóra
rzną z potokiem za pan brat —
waligórom woda: córą,
wyrwidębom potok: swat;
była wiosna, będzie wiosna,
piękne imię dał jej chrzest
— krzyczą świty świtom: zostań,
wiosna teraz oto: jest.
wplyniemy wkrętem i szturmem rozplutych na pianę przeżyć
w łagodne koryto rzeki, w szeroką głębię uśmierzeń —
zapęd i grzmot, i rozprysk na glob gościnnej polaci
ujmie wola dobroci, spokojna jak ufny pacierz,
a potem, jak do matki z oddali... z oddali — syn,
przypadnie na klęczkach rzeka pod siwy, stęskniony młyn
(spotyka moje wzburzenie, miasta, niebo i świat,
kształt — bryła — spokój — budowa — cisza — pogoda i ład);
damy ci siłę, młynie, na twe znużone żarna,
do mialkich i srebrnych zmieleń pszenicą otyłych ziaren.

10 marca 1934

Woda, Życie jako
wędrówka, Podróż

Praca

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/ginczanka-rozbrat-z-przedwiosniem>

Tekst opracowany na podstawie: Izolda Kiec, Zuzanna Ginczanka: życie i twórczość, Obserwator, 1994.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Nowoczesna Polska. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Paulina Dubielecka, Urszula Małecka.

Okładka na podstawie: Daniel Wehner, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).